

UNIVERSITATEA DIN
BUCUREȘTI
— VIRTUTE ET SAPIENTIA

Proiect FDI CNFIS-FDI-2017-0245
„Promovarea eticii și deontologiei academice în
Universitatea din București”

Prof.dr. Liviu Papadima

Facultatea de Litere – Universitatea din București

UNIVERSITATEA DIN
BUCUREȘTI
— VIRTUTE ET SAPIENTIA

Proiect FDI CNFIS-FDI-2017-0245
„Promovarea eticii și deontologiei academice în
Universitatea din București”

Cui prodest ?

- **Studentilor UB**
- **Profesorilor UB**
- **Prestigiului UB**
- **Învățământului superior din România**
- **Pieții muncii din România**
- **Imaginii României în interior și peste hotare**

Proiect FDI CNFIS-FDI-2017-0245
„Promovarea eticii și deontologiei academice în
Universitatea din București”

”Revoluția generală fu ocazia, iar nu cauza revoluției române. Cauza ei se pierde în zilele veacurilor.”

N. Bălcescu

Bătălia cu timpul. Ce am făcut

1. Dimensiunea didactică

Curs de Deontologie academică

- elaborarea grilei conceptuale a cursului;
- estimarea resursei umane necesare implementării cursului;

Bătălia cu timpul. Ce am făcut

1. Dimensiunea didactică

- redactarea unui Curriculum-cadru de 75 pagini și tipărirea acestuia la Editura Universității din București;
- efectuarea a trei sesiuni de formare a formatorilor, destinate celor 41 viitori titulari de curs;

Bătălia cu timpul. Ce am făcut

1. Dimensiunea didactică

- susținerea a 14 ore de curs pentru studenții din anul I masterat (4300 studenți de la 203 programe de master din UB) și pentru studenții din anul I doctorat (429 studenți de la 21 școli doctorale din UB); în total: 51 serii de curs (45 la masterat și 6 la doctorat), 714 ore fizice de curs (630 la masterat și 84 la doctorat), dintre care 204 ore în formulă de joint teaching (4 ore / serie din totalul de 14), prin colaborarea dintre titularii de curs din facultăți și colegii de la Facultatea de Filosofie;

Bătălia cu timpul. Ce am făcut

1. Dimensiunea didactică

- elaborarea suporturilor de curs necesare activității didactice;
- elaborarea unui Ghid practic de Deontologie academică (work in progress), destinat studenților, ce urmează să fie tipărit, în scurtul timp rămas până la finalizarea proiectului (15 decembrie 2017) la Editura Universității din București.

Bătălia cu timpul. Ce am făcut

2. Dimensiunea administrativă

- analiza documentelor UB privitoare la etica și integritatea academică;
- elaborarea unui set de *Măsuri privind asigurarea calității activităților de educație și cercetare universitară din perspectiva eticii academice*, aprobate în BECA (4 dec.) și discutate în Consiliul de Administrație al UB (6 dec. 2017).

Niciun pas fără reflecție!

Toate etapele implementării cursului de *Deontologie academică* au fost însoțite de colectare și analiză de feed-back:

- chestionar pentru cadrele didactice în urma sesiunilor de formare a acestora;
- chestionar pentru cadrele didactice în urma susținerii cursurilor;
- chestionar pentru studenți la finalul cursului;

Ce cred profesorii

Înainte ...

La finalul sesiunilor de formare cadrele didactice au completat un chestionar. Analiză cantitativă: Au fost completate 35 de chestionare.

A. Interes (sesiunile au fost Foarte / Destul de / Puțin / Deloc interesante)

Foarte:	15	Destul de:	18
Puțin:	1	Deloc:	1

Ce cred profesorii

Înainte ...

B. Atractivitate (sesiunile au fost Foarte / Destul de / Puțin / Deloc plăcute)

Foarte:	10	Destul de:	25
Puțin:	-	Deloc:	-

C. Utilitate (sesiunile au fost Foarte / Destul de / Puțin / Deloc utile)

Foarte:	18	Destul de:	16
Puțin:	1	Deloc:	-

Ce cred profesorii

sugestii

- cursuri mai practice / mai multe exemple;
- interes pentru rapoartele de similitudine;
- o structurare mai bună a cursurilor;
- completarea (îmbunătățirea) Codului de Etică al UB, Legea 206/2004 etc, vis-a vis de noțiunea de plagiat etc, pentru a nu se mai ajunge la situații conflictuale în relația juridic-etic;
- stabilirea unor definiții comune, care să poată fi prezentate studenților în mod unitar.

Ce cred profesorii

și după ...

Q1. Ce dificultăți ați întâmpinat în conceperea și implementarea cursului de *Deontologie academică*?

- Timpul foarte, foarte scurt
- În special, dificultăți de orar și logistice
- Numărul prea mare de participanți la cursuri și neomogenitatea acestora
- Programarea în week-end (nu a convenit studenților)

Ce cred profesorii

și după ...

Q1. Ce dificultăți ați întâmpinat în conceperea și implementarea cursului de *Deontologie academică*?

- Aria extinsă de probleme, solicitând un volum mare muncă pentru concepere, sistematizare și expunere
- Numărul temelor prea mare în raport cu numărul orelor de curs
- Accesarea platformei Turnitin a pus probleme atât profesorilor, cât și cursanților
- Comunicarea defectuoasă
- Condițiile de absolvire neclare

Ce cred profesorii

și după ...

Q2. Cum apreciați atitudinea studenților masteranzi / doctoranzi față de acest curs?

- Cei mai mulți studenți au considerat cursul o pierdere de timp. Singurele subiecte de care au fost interesați au fost cele legate de scrierea unei lucrări științifice și de softul antiplagiat.
- Unii dintre ei au fost foarte implicați. Alții au considerat că este pierdere de timp. În funcție de experiența de lucru (cercetare, studiu) a fiecăruia, cursul a avut un impact mai mic sau mai mare.

Ce cred profesorii

și după ...

Q2. Cum apreciați atitudinea studenților masteranzi / doctoranzi față de acest curs?

- Atitudinea a fost în general una pozitivă, deși consider că ar fi trebuit să avem mai multe întâlniri.
- În general, conform evaluărilor și experienței de la clasă, bună spre foarte bună.
- Studenții au considerat că este binevenit acest curs, însă o parte dintre ei au fost nemulțumiți că a fost anunțat foarte târziu, în condițiile în care este obligatoriu.
- Surprinzător de pozitivă în sensul că a întrecut așteptările mele în dinamică și interes.

Ce cred profesorii

și după ...

Q2. Cum apreciați atitudinea studenților masteranzi / doctoranzi față de acest curs?

- Masteranzii sunt interesați în a-și clarifica o serie de neclarități legate de această latură, deși cei mai buni au apreciat [...] că nu este nevoie de un curs de Deontologie [...]. Probleme precum ce este plagiatul, ce nivel de originalitate se așteaptă de la ei când e de realizat un proiect [...] etc., se află printre preocupările lor.
- Două atitudini diferite ale studenților: o parte doritori de contextualizarea discuției, de prezentarea teoriilor etice, a dilemelor etice [...] și o altă parte care ar fi dorit doar/mai ales exerciții și exemple practice, concrete.

Ce cred profesorii

și după ...

Q3. Cum credeți că ar putea fi eficientizat, în raport cu obiectivele asumate ale cursului?

- Cursul ar trebui regândit pe format 2+0 sau măcar 1+0
- Combinarea mai curajoasă a domeniilor. Ar fi fost interesante și atractive discuții între domenii diferite, schimburi de experiențe între studenți din facultăți cu profil mult mai divers.
- Colaborarea cu o mini echipă de specialiști pe TURNITIN care să prezinte de la primul modul platforma, detaliile etc. debarasând profesorul titular de acest aspect

Ce cred profesorii

și după ...

Q3. Cum credeți că ar putea fi eficientizat, în raport cu obiectivele asumate ale cursului?

- Cursul să fie anunțat din timp, să fie trecut în programă, să se realizeze un suport de curs mai consistent.
- Prin introducerea sa în curriculumul academic obligatoriu, începând cu ciclul de licență.
- Cursul trebuie inclus în programul săptămânal de studiu.
- Cred că activitatea poate fi restrânsă la o prelegere de două ore [...] însoțită de materiale de tipul celor primite de la tutori.

Ce cred profesorii

și după ...

Q3. Cum credeți că ar putea fi eficientizat, în raport cu obiectivele asumate ale cursului?

- Cred că nu este nevoie de un curs separat de Deontologie academică, ci că el trebuie legat de disciplinele fundamentale ce se predau atât la licență, masterat și doctorat.
- Aceasta disciplină nu trebuie abordată ca un CURS. Trebuie organizate discuții, cu grupuri mai mici, în care să fie implicați participanții să rezolve din punctul lor de vedere probleme deontologice, să dezbată situații reale sau imaginate, pentru a reuși să își însușească o atitudine corespunzătoare în legătură cu deontologia.

Ce cred studenții

MASTER

1974 respondenți

A. Interes

Foarte: 482

Destul de: 1023

Puțin: 358

Deloc: 110

B. Atractivitate

Foarte: 467

Destul de: 1000

Puțin: 395

Deloc: 112

C. Utilitate

Foarte: 679

Destul de: 126

Puțin: 379

Deloc: 7

Ce cred studenții

doctorat

294 respondenți

A. Interes

Foarte: 146

Destul de: 126

Puțin: 14

Deloc: 7

B. Atractivitate

Foarte: 128

Destul de: 129

Puțin: 21

Deloc: 1

C. Utilitate

Foarte: 162

Destul de: 96

Puțin: 26

Deloc: 9

Ce cred studenții

a. sugestii master

- Mai multe exemple / studii de caz / materiale video / exerciții practice / aplicații.
- Consider că un atelier de redactare/concepere a lucrării de licență / masterat / doctorat ar fi foarte util.
- Mai multe dezbateri.
- Aceste aspecte ar trebui discutate în cadrul cursurilor de către toți profesorii facultății.

Ce cred studenții

a. sugestii master

- Nu era necesară aglomerarea orarului nostru cu acest curs "facultativ obligatoriu".
- Acest curs ar trebui predat celor din anul I de licență, întrucât cei de la master dețin deja aceste informații.
- Să nu mai fie prezența obligatorie, să nu se mai țină sâmbăta.
- Să fie susținut/inclus în materiile predate în timpul săptămânii.
- Prezentările au fost complete și complexe. Succes pe mai departe!

Ce cred studenții

b. sugestii doctorat

- Orientare practică mai pronunțată
- Mai bine structurat / sistematizat
- Ar fi foarte util să vină și îndrumătorii de doctorat la acest curs!!!
- Ar trebui organizate seminarii dedicate verificării capitolelor din teze, pentru [...] îndreptarea eventualelor erori încă din timpul redactării.
- Țineți cont că studenții doctoranzi participă la cursurile "Metodologia elaborării lucrărilor științifice" [...] care prezintă aproximativ aceeași informație.
- Cred că un astfel de curs ar trebui propus la nivel național.

La ce bun ?

OBIECTIV

Formarea de comportamente și atitudini adecvate din punct de vedere deontologic în munca intelectuală a studenților din Universitatea din București.

CUNOȘTINȚE – COMPETENȚE - VALORI

ȘI ACUM ?

Înteruperea demersurilor inițiate prin proiectul FDI odată cu încheierea acestuia ar însemna reducerea acestora la un exercițiu stresant și steril de luptă cu cronometrul.

În acord cu misiunea și viziunea asumate prin Cartă și cu valorile cultivate constant în instituția noastră, Universitatea din București își propune să ia în calcul următoarele:

- posibilitatea extinderii formelor de conștientizare și de asumare de către studenți a unui comportament adecvat din punct de vedere deontologic la ciclul de licență (anul I);

ȘI ACUM ?

- investigarea opiniilor și a atitudinilor studenților din UB în raport cu chestiunile de natură etică;
- consolidarea responsabilității studenților și a cadrelor didactice în activitățile educaționale și de cercetare pe care le desfășoară;
- posibilitatea extinderii formelor de conștientizare și de asumare de către consultarea comunității academice în privința modalităților optime de a îndeplini aceste deziderate
...ca, de pildă, prin ceea ce facem noi acum.

UNIVERSITATEA DIN
BUCUREȘTI
— VIRTUTE ET SAPIENTIA

Proiect FDI CNFIS-FDI-2017-0245
„Promovarea eticii și deontologiei academice în
Universitatea din București”

VĂ MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE !